IX. évfolyam, 42. szám
1953. október 15

Ára: 70 fillér

Ludas Matyi

— Igaz volna Mihály bácsi, hogy kilép a téeszből?
— Dehogy lépek! Inkább hallgatok erre a sok kövér zsákra, mint arra a kövér kulákra . . .

Aminek nem szabadna lennie

Az újítási „dzsungel".

Le a túlzó hasonlatokkal!

Az eszpresszó parányi asztalán Elemér lázasan írkált. Közben merevén bámulta a mennyezetet, összeráncolta a homlokát, szórakozottan szippantott a cigarettájából, egyszóval úgy viselkedett, mint aki remekművet alkot. Rossz sejtésem valónak bizonyult, mert barátságos üdvözlésemre, mogorván válaszolt:

— Bocsáss meg, de fontos tanulmányon dolgozom. Nem akarok szerénykedni, de...

Tapasztalatból tudom, hogy amikor Elemér nem akar szerénykedni, akkor csak henceg és ezért mint ahogy általában felebarátainkkal szoktuk, igyekeztem munkájában háborgatni.

— Miért dolgozol eszpresszóban? — vágtam közbe jóságosan. — Hiszen az eszpresszó, mint mindenki tudja, sebtében elfogyasztott ételek és italok, valamint ifjú szerelmesek találkozó helye.

Nem zavartatta magát, tovább rótta a sorokat. Ezért személyes térre tereltem a beszélgetés laza fonalát.

— Hogy vagy Elemér? Ezer éve nem láttalak!

Abbahagyta az írást, bágyadt mozdulattal helyet mutatott egy széken, amely az aktatáskáját és ballonját őrizte, majd kimérten így szólt:

— Meggondolatlan megjegyzésed kapóra jött. Félbeszakítom nagyfontosságú munkámat és elárulom neked, hogy nyelvújító cikken dolgozom. Ez a jószág a kezemben nem töltőtoll, hanem olló, amellyel le fogom nyesni a pesti nyelv túlzásait. Hadjáratot indítok a botor hasonlatok ellen. Miféle csacsiság az, hogy ezer éve nem láttál? Tudtommal a Népstadion megnyitásán találkoztunk. Az emberi élet időtartama egyébként mélyen alatta jár az ezer esztendőnek.

Nem óhajtottam Elemérrel nyelvészeti vitába szállni, ezért tovább is személyes síkon maradtam. Bátran a szemébe mondtam:

— Remek színben vagy! Meghíztál! Emlékszem tavaly, amikor a Mátrában láttalak csupa bőr és csont voltál.

Felhorkant.

— Ismét rajtakaptalak! Hogy mondhatsz ilyet!? Az emberi test a bőrön és a csonton kívül bőven tartalmaz zsiradékot, sót, hidrátot, meszet...

Csodálkozva néztem rá. Évek óta ismertem Elemért, sohasem tudtam, hogy meszet is tartalmaz.

Vitatkozás közben megfelejtkeztem a kávéról. Kihűlt. Megkértem a kartársnőt.

— Ne haragudjék, legyen szíves melegíttesse meg a feketémet. Eldiskurálgattunk és közben jéghideg lett.

Éreztem, hogy baj lesz a hasonlatból. Elemér valóban rámcsapott:

— Ebben a helyiségben legalább 20 fokos hőmérséklet uralkodik — Celsius szerint. Hogyan képzeled, hogy a szimpládhőfoka eléri a fagypontot? Látod, az ilyen túlzások ellen készül szerény remekművem: Fájdalom, te is a szokások rabja vagy, akárcsak közös barátunk Zalaházi, aki amikor tegnap a hivatalában meglátogattam, azt mondta, hogy úgy állítottam be, mint a mennykő. Megjegyzem gyalogosan iparkodtam hozzá, mintegy öt kilométeres óránkénti sebességgel. Ezzel szemben, mint tudjuk a villámcsapás sebessége...

Most már felugrottam a helyemről:

— Szervusz Elemér, én a villám sebességével távozom! Veled nem vitázom, mert olyan makacs vagy, mint egy öszvér. Öszvér vagy! Ne vágj közbe, tudom mit akarsz mondani. Nem lehetsz öszvér, mert az öszvér négylábú emlősállat. Én viszont a költői hasonlatok rabja vagyok.

Szóltam és úgy elpárologtam, mint a kámfor...

(stella)

TESSÉK VÁLASZTANI!

Négy éves kisfiam kivételesen jól viselkedett, ezért elhatároztam, hogy jutalmul elviszem a cukrászdába.

Ahogy beléptünk a süteményekkel zsúfolt helyiségbe, rögtön láttam, hogy a vendéglátást simán nem úszom meg.

A polcok, tálak tele voltak mindenféle ízű, színű és alakú tortákkal.

Tortahalmok mindenütt. Tortahegyek. Sütemény-orgiák.

Megkérdeztem kerekre nyílt szemű fiamtól:

— No melyik kell?

— Mind! — felelte röviden és meglepő szerénységgel.

Nagynehezen kiválasztottunk négy darab fantasztikus alakú csokoládétekercset. A kiszolgálónő már a tányérra tette, amikor fiam — aki közben mindent gondosan megfigyelt — elkezdett ordítani:

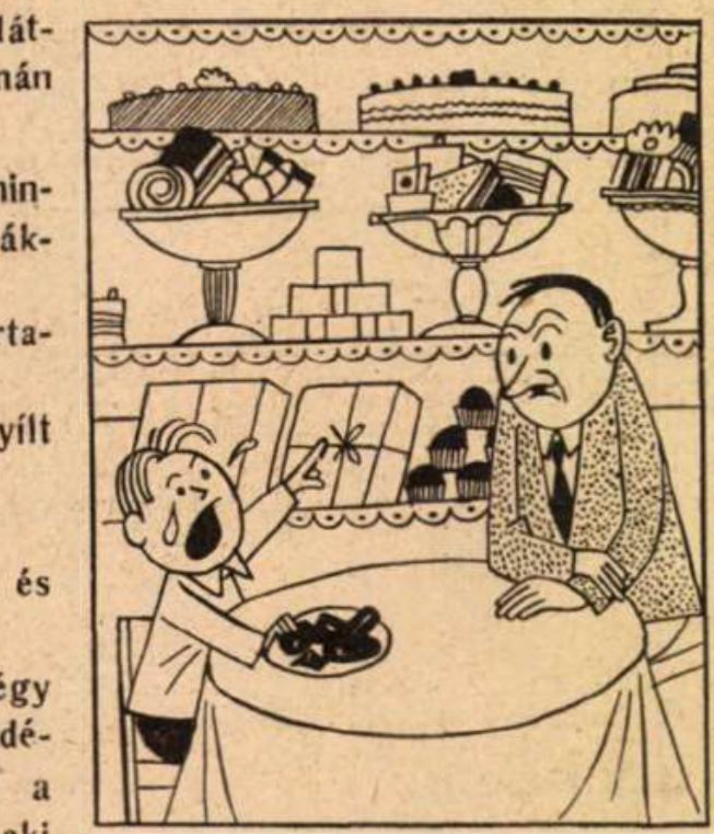
— Apu, ne azt, a másikat!

Kicserélték.

Újabb ordítás.

Megint kicserélték.

— Apu, ez kisebb, ez nem kell!

Ezek után gyorsan elvertem szeretett gyermekemet — az anyja is megérdemelné, mert elkényezteti — majd a béke helyreállítása után távoztunk.

Átmentünk a szemközti Közértbe, hogy hideg vacsorát vegyünk.

A polcokon halmokban álltak a jobbnál jobb felvágottak. A kampókon gusztusos szalámik tömege lógott

Mit vegyek?

Sonka volna a legjobb.

Vagy inkább szalámi?

Avagy talán párizsi?

Kolbász? Májas? Konzerv?

Mi az ördögöt vegyek?

A segéd már percek óta figyelt.

A fiam is.

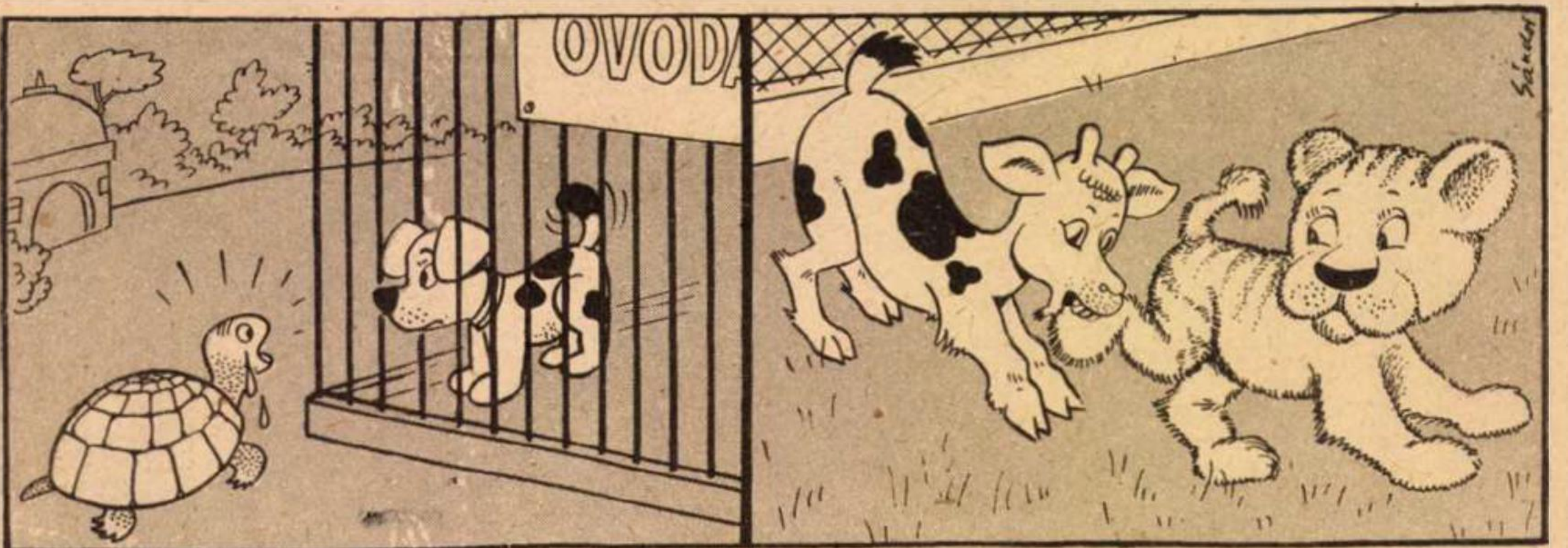
Tudom, hogy ha pillanatokon belül nem veszek valamit, minden tekintélyem elvész a fiam előtt.

Gyorsan, percig sem tétovázva párizsit kértem hát, pedig májast szerettem volna De nem cseréltem ki.

Viszont megmentettem a tekintélyemet.

S. K.

AZ ÁLLATKERTI ÁLLATÓVODÁBAN

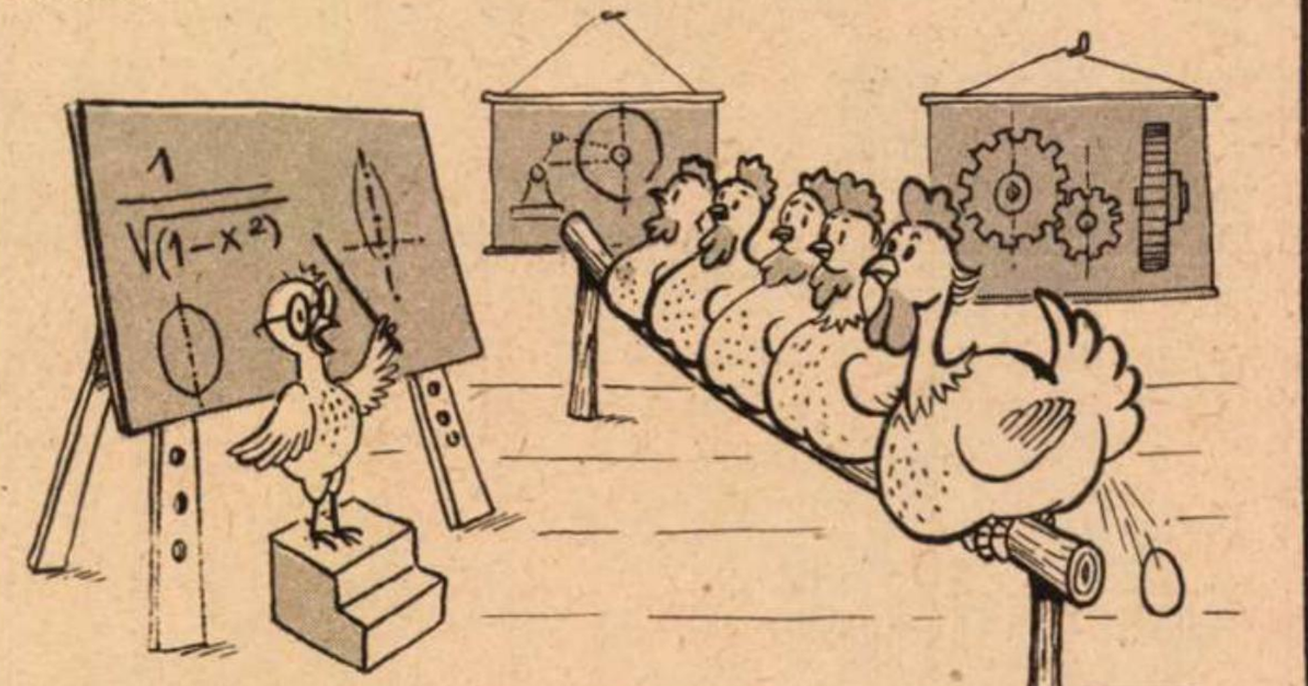
— Miért sírsz kis teknősbéka?
— Mert nem járhatok óvodába... Azt mondják, már elmultam 360 éves...

Kisoroszlán: Ez már mégis csak túlzás!

Az IKARUS-ról van szó . . .

Négyezer étkező részére háromszáz férőhelyes étkezde van az Ikarusban.

Lehetséges ez? Csirke tanítja a tyúkot? Ma még nem. Ez kép a jövőből. Azoknak az öregeknek ajánljuk figyelmébe, akik nem képezik magukat s lemaradnak a fiatalok mögött.

(Az IKARUS faliujságjáról)

Ez a kinai bácsi a kinai autóbuszmegállónál az Ikarust szidja, mert késve szállitja a buszokat. Pedig a Csepel autógyárat kellene szidnia, mert az szállitja késve a motorokat az Ikarusnak!

Változatok egy beutalás körül

Topcsák Lajos, az Oportex művek dolgozója, mint jó munkás és a szakszervezeti díj pontos fizetője, valamint egy orvosi bizonyítvány tulajdonosa, jogosnak érezte, hogy szabadságidejének tartamára egy magaslati üdülőbe utalják. Ugyanilyen alapon jegyeztette elő magát üdülésre Topcsák Lajosné, szül. Ponty Lenke.

Sajnos sem júliusban, sem augusztusban nem kaptak magaslati beutalást, míg végre szeptemberben mindkettőjüknek azt a tanácsot adta az üdülésfelelős, hogy fogadják el a meglévő zebegényi, illetve nógrádverőcei beutalást, és próbálják meg valamelyik vállalatnál becserélni magaslatira. Lajos, valamint neje (szül. Ponty Lenke), mit tehetett mást, elfogadta Nógrádverőcét, illetve Zebegényt. És itt kezdődik Topcsákék kálváriája.

Topcsák egy délelőtt kivett két csúsztatott órát, birtokbavett egy telefont és egy telefonkönyvet. Először a Bumfért műveket hívta fel. Kérdésére az üdülési felelős barátságosan közölte, hogy készségesen becserélné Zebegényt magaslatra, de csak Balatonboglárral rendelkezik. Az Általános Körömkefegyár üdülési felelősének zebegényi beutalása volt, de miután ilyen Topcsák zsebében is pihent, az ajánlatot nem fogadta el. A Malomkőgyár adott volna Lillafüredet Balatonfüredért, mivel volt egy szívbetegük, s ettől kezdve Topcsák már két beutalással operált. A Herkebart vállalatnak már egy Balatonfüredért is odaadta volna Nógrádverőcét, gondolva, hogy azért megkapja Lillafüredet, amiért mégis könnyebb egy magaslatot kapni. A Herkebartnak azonban csak Lelléje volt, s így ez sem sikerült.

A Herkebart után Topcsák rövid tízórai szünetet tartott, majd öt deka téliszalámi és negyedkiló szilva után folytatta a hadműveletet. Az Illatszer és Sportszakszervezet a Hajszesz és Körömlakkgyárnak adott ki soproni beutalást, forduljon oda, — mondták Lajosnak. Ezek azonban csak egy Hajduszoboszlóért voltak hajlandóak odaadni Sopront. Topcsák most már egy Verőcével, Zebegénnyel, Balatonfüreddel, Lillával, és Szoboszlóval operált, azonban erre a napra abbahagyta a telefonálást, mert a tárcsázásban megdagadt az ujja.

A következő napon határozott szerencséje volt. Zebegényt elcserélte egy Lillára, amelyért a Szekérabroncsozó hajlandó volt egy szeptemberi Szilvásváradot adni, amelyért viszont kaphatott egy októberi Sopront.

Másnap kézhez kapta a szeptemberi Szilvásváradot, és mindössze 35.— forint taxiköltséggel sikerült megszerezni az októberi Sopront. Annyi baj legyen, ennyivel többe kerül a nyaralás! Most már tehát csak Topcsákné, szül. Ponty Lenkének kellett ugyanoda egy másik beutalást szerezni. Lajos elölről kezdte az egészet Verőcével. Ekkor már egy kissé nehezebben ment a dolog, mert Topcsák lélekzete időnként kihagyott, keze néha remegett, aminek következtében gyakran mellétárcsázott, s így olykor valamely vállalat helyett az Állatkert, vagy egy magánlakás jelentkezett, amelyeknek tudvalevőleg nincs beutalásuk. Egyízben kínos feltűnést keltett a villamoson, mert a kalauznő kérdésére, hogy milyen jegyet adjon, azt válaszolta, hogy egy Siófokot, vagy egy Mátraházát.

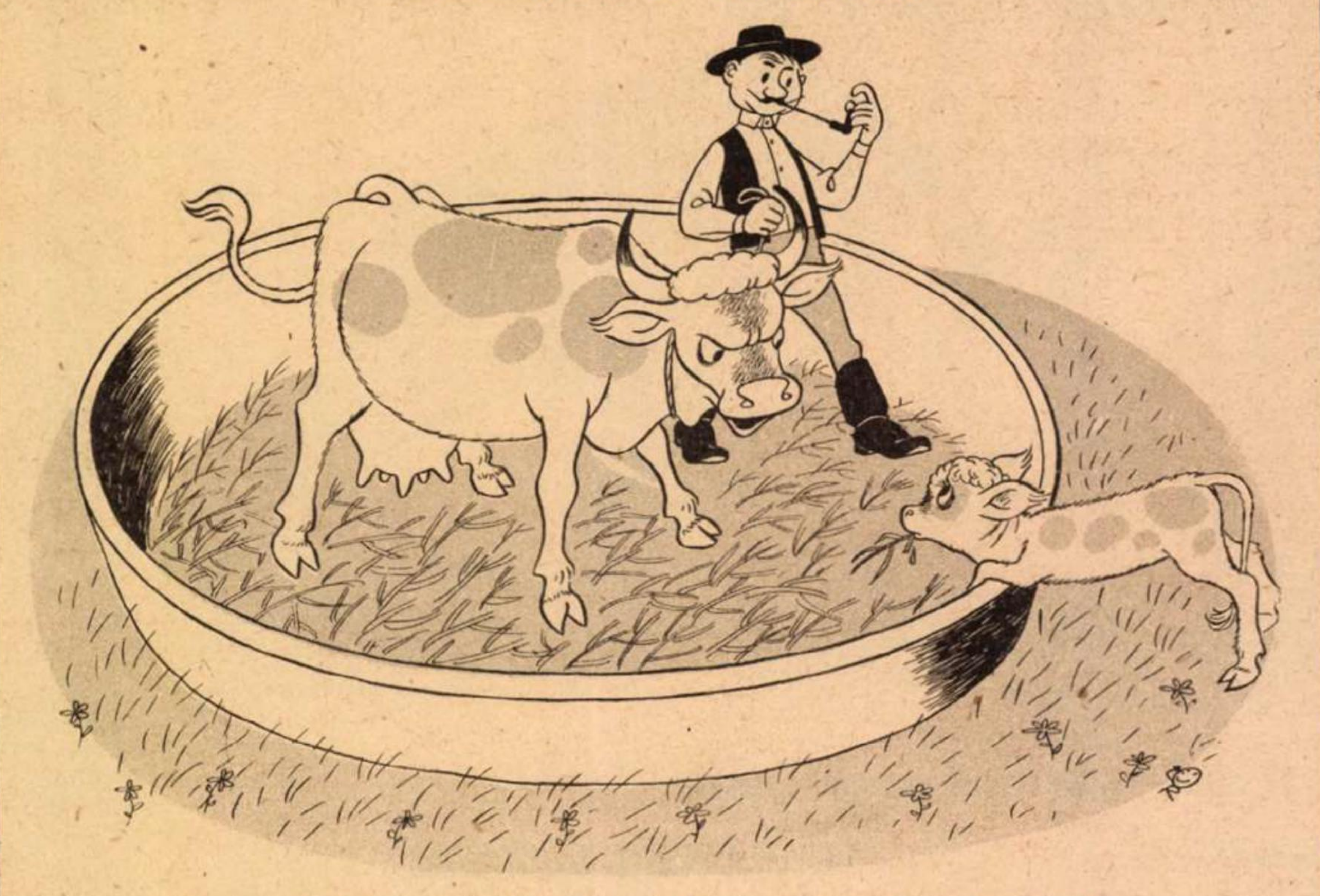
Még két napig telefonált és járkált különböző helyekre, ajánlva beutalásokat, kérve egy októberi Sopront. Harmadnap telefonáltak a Késélgyárból, hogy hajlandók egy Sopron-Hajógyári beutalást adni azért a Balatonfüredért, amelyet két nappal előbb felajánlott.

Topcsákot azonban már nem találták a hivatalában. Előző nap az utcán hangosan kiabálta: Nógrádverőcét adok Tapolcáért, vagy Lillafüredet Mecsekért! Kisebb csődület támadt körülötte, valaki telefonált a mentőkért, és Topcsák aznap este már a Hárshegyi Ideggyógyintézetben aludt.

A zsebében egy soproni és egy balatonfüredi beutalást találtak október hónapra, az orvosok szerint azonban nem mehet el, mert felgyógyulása hosszabb időt vesz igénybe.

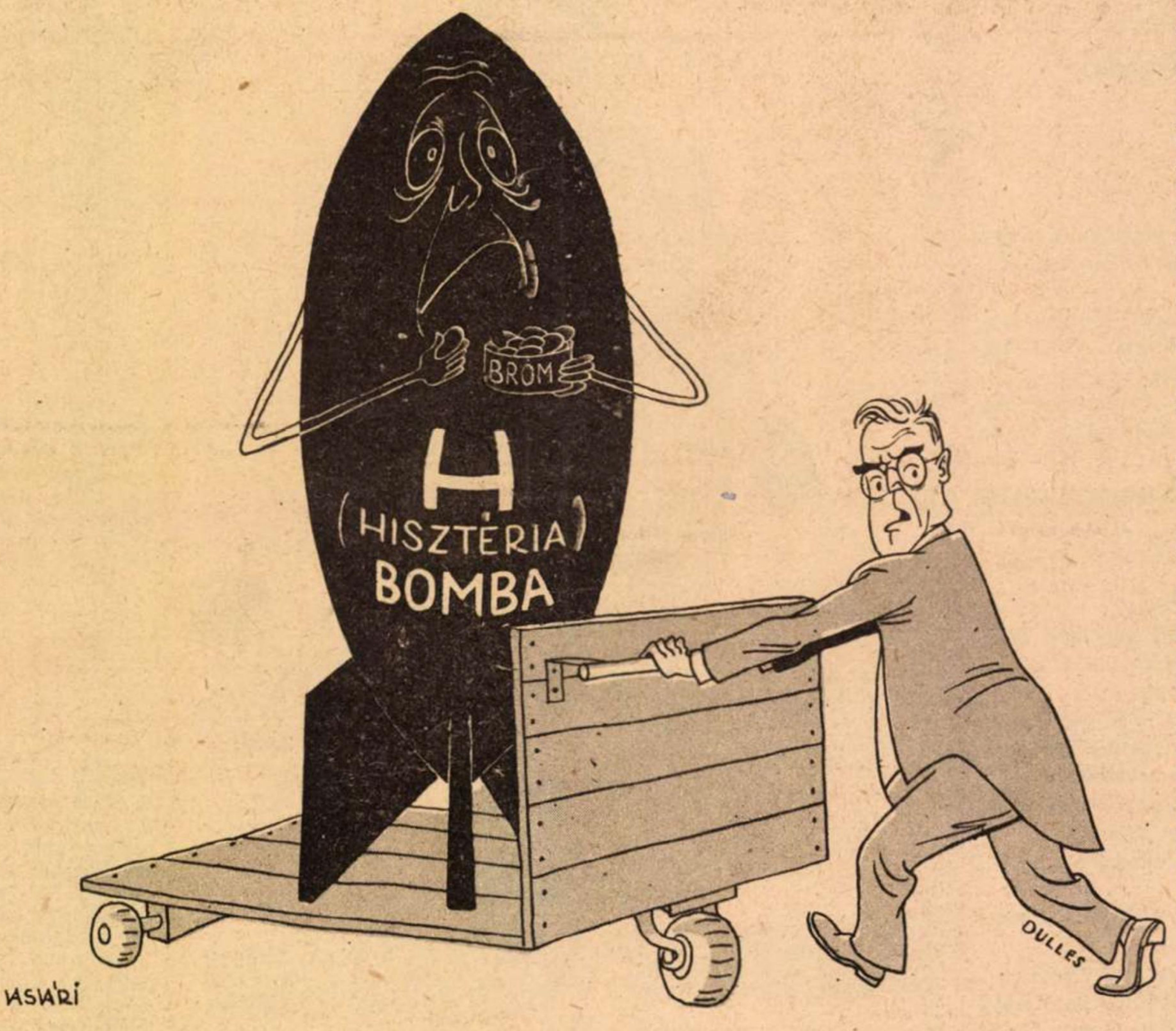
László György

Silóznak a téeszben

Riska néni: Ne torkoskodj bocikám, ne torkoskodj, csak télen bontjuk fel...

Dulles és kedvence

Ennek a H-bombának a monopóliuma valóban az amerikaiaké.

Megértő lélek

— Mondja kartárs, ki tudná most számolni, hogy mennyibe kerül ebből a sajtból 32 deka, vagy jöjjek vissza később?!

Leleplezték a kulákot

— Kiléptem!

RÁRÓ TITKA

Levél a Ludas Matyihoz

Kedves Ludas Matyi,
hallottad a Kovács Jani esetét? Nyilván ismered te is Janit, derék ember úgy különben, öröm vele utcán, vendéglőben, akárhol találkozni, csak éppen a házatáján nem jó járni. Mert akárhová lépsz a Jani házatáján, mindenütt egy-egy trágyakupacba botlasz, ami aranyat ér, azazhogy érne, ha Jani kihordaná a földjére, ahelyett hogy otthagyja szanaszéjjel heverni. Egy magas hegy tetejéről nézve, olyannak látszik Jani udvara, mint valami virágoskert; csak közelről érzi az ember, hogy bizony nem virág az, amit ott lát. De az még a kisebbik baj volna, hogy Jani udvardísznek használja azt, amit a gyártója se szánt annak, a nagyobbik baj az, hogy Jani földje közben éhesen várja azt, ami ott hever az udvaron, időjárásnak, szélnek martalékául.

Annál jobban csudálkoztam hát, amikor tegnap megláttam Janit egy szekér trágyával vágtatni lóhalálában kifelé, a földre.

— Mi az Jani? — állítottam meg. — Megjött az eszed? Kihordod végre a trágyát?

— Ki én János bácsi! Rettenetes álmom volt az éjszaka!

— Hát mit álmodtál?

— Furcsa álom volt az János bácsi. Azt álmodtam, hogy nem volt semmi trágya a házam körül. Már úgy értem, hogy friss trágya nem volt, mert a régi azért ott hevert. Persze, az ember nem veszi az ilyesmit mindjárt észre, csak pár nap mulva figyeltem fel. Mi van az én állataimmal? Hiszen enni esznek bőségesen, hát akkor... No, szóval láttam, hogy itt valami komoly baj van. Hivattam mindjárt az állatorvost, hiszen ingyen van. Jön az állatorvos, elmondom neki, mi a baj, megvizsgálja az állatokat.

— Kutyabajuk ezeknek — mondja a végén.

— Kutyabajuk, kutyabajuk! — jöttem méregbe. — Majd elhivatom a megyei állatorvost!

Elhivattam a megyei állatorvost, az is megvizsgálta az állatokat, a végén azt mondta:

— Nincs ezeknek semmi bajuk!

— De már ilyet ne mondjon! — fortyantam fel.

— Hát már hogyne mondanám, amikor úgy van — így a megyei.

Tudja János bácsi, milyen kutyakemény egy gyerek vagyok én, engem nem lehet csak úgy kurtánfurcsán elintézni, még álmomban sem. Pestről hivattam állatorvost, nem is egyet, hanem tizet. Háromnak szép fehér szakálla volt, ötnek pápaszeme, de a többi kettő is igen nagytudományú embernek látszott. Körülülték a Rárót. Vagy egy óráig tanakodtak, még latinul is beszélgettek, pedig a Ráró egy szót se ért latinul, aztán a legfehérebb szakállú kimondta:

— Nincs a maga állatainak semmi baja.

Avval elmentek mind a tizen s otthagytak engem a tanácstalanságban.

— Nem segít már énrajtam senki! — jajdultam fel. — Valami titokzatos újfajta betegség támadta meg az én állataimat! Ezt még a doktorok se ismerik! Jaj, hogy éppen én vagyok ilyen szerencsétlen! Mi van veletek, Rárókám?

Akkor a Ráró felemelte a jobbmellső patáját és így szólt:

— Majd én megmondom, csak ne kiabáljon úgy, mert megsüketülünk!

Képzelheti János bácsi, hogy elcsodálkoztam.

— Te beszélsz, Ráró? — néztem rá megdöbbenve.

— Csak nagyon ritkán — mondta Ráró megfontoltan. — Csak, ha valami fontos mondanivalóm van.

— Hát akkor beszélj Ráró! Mi van veletek? Mi bajotok van?

— Nincs nekünk semmi bajunk — vigyorgott Ráró. — Csak, ha arra került a sor, mindig átmentünk a szomszéd udvarba, Bálintékhoz, mert ott legalább megbecsülték az adományunkat...

*

Eddig tartott a Jani története. Kiguvadt a szeme, ahogy visszagondolt a szörnyű álomra. Aztán hirtelen a lovak közé csapott.

— Gyüa! — rikkantotta. — Sietek kiszórni a trágyát a földre, mert még megint megmakacsolja magát a Ráró...

János bácsi

VÖRÖS POSZTÓ

Vannak vezetők, akik így fogadják a bírálatot.

HETI KRÓNIKA

Megoldás

Vietnamból napról napra jönnek a hírek Párizsba a francia expedíciós hadsereg sorozatos vereségeiről.

A francia hatóságok elhatározták, hogy azonnal és gyökeresen változtatnak ezen a kétségbeejtő helyzeten. Máris kitalálták a gyors és biztos segítségnek a legegyszerűbb módját.

A Vietnamból érkező hírekre bevezették a kettős cenzurát.

Az USA és a fegyverszünet

Most már meg lehet állapitani, hogy az amerikaiak olyan tiszteletben tartják az általuk aláírt koreai fegyverszüneti egyezményt, mint akár a mindennapi kenyerüket.

Ugyanis azt is mindennap megszegik.

Kit képvisel Törökország?

A „The Times", a konzervatív angol lap is csodálkozását fejezi ki afölött, hogy az USA nyomására a biztonsági tanácsba beválasztott Törökország most Kelet-Európát képviseli ottan, noha nemrégiben még a Közép-Keletet képviselte. A Times felveti a kérdést: Kit képvisel hát Törökország?

A felelet igen egyszerű. Törökország Kelet-Európa és a Közép-Kelet közül természetesen — az amerikai érdekeket képviseli.

Nutting nem ellenezné

Nutting angol külügyi államtitkár azt mondotta Bonnban, hogy nem ellenezné, ha angol csapatokat németek parancsnoksága alá helyeznének.

Egy reaktivált náci tábornok megjegyzése:

„Kár, hogy ez az okos gondolat nem jutott Nuttingnak már 1944-ben az eszébe, akkor mi vonultunk volna be Angliába, nem ők Németországba! De azért még most sem késő..."

Werner von Braun

Az USA-ból Nyugat-Németországba megy Werner von Braun, Hitlerék „csodafegyverének", a V—2-nek tervezője, számos szakértő kíséretében. Az amerikai hadügyminisztérium tudtára adta a nyugatnémet kormánynak, hogy az USA-nak semmi kifogása az ellen, ha olyan cégek, amelyekben amerikai részvénytársaságok is érdekelve vannak, rakétafegyverek gyártására vonatkozó kutatómunkát folytatnak.

Werner von Braun pályafutása meglehetősen hullámzó. Előbb ő kutatott, aztán őt kutatták. Most megint ő kutat, mintha mi sem történt volna, mindaddig, amíg majd a jelenlegi megbízóit is kutatni fogják.

Hogyan vonul be a reklám a vallásba?

Kedves Ludas Matyi! A pécsi Geisler Eta-utcában álló templom előcsarnokában olvastam az alábbi utazási hirdetményt, melyet szószerint lemásoltam, s olvasótársaim szórakoztatására itt küldök.

EGY PÉCSI OLVASÓ

UTAZÁS A MENNYORSZÁGBA

Indulás: minden órában.
Érkezés: amikor Isten akarja.

Helyárak:

1. **Expresszvonat: ártatatlanság, vértanúság, vagy az evangéliumi tanácsok követése. (Engedelmesség, szegénység, tisztaság.)**
2. **Gyorsvonat: bünbánat, Istenbe vetett bizalom és a jócselekedetek szorgos gyakorlása. (Imádság, bőjt, alamizsna.) Szeretetszolgálat.**
3. **Személyvonat: Az Isten és az Anyaszentegyház parancsainak megtartása és a kötelességek teljesítése.**
4. **Különvonat: (Nagyon ritkán közlekedik.) Megtérés a halálos ágyon.**

UTAZÁSI SZABÁLYOK:

1. **Oda-vissza jegyek nem válthatók.**
2. **Kisgyermekek, akik észtehetségükkel még nem élnek, ingyen utaznak, csak anyjuk, — a katolikus egyház, — kebelében legyenek.**
3. **Az utasok ne hozzanak magukkal más poggyászt, mint jócselekedeteket, mert a vonatról lekésnek, vagy az utolsó állomáson — a tisztítóhelyen — (ahol minden egyéb poggyászt vissza kell hagyni) kellemetlen várakozásnak lesznek kitéve.**
4. **Utasok az egész úton minden állomásnál szállhatnak fel.**
5. **Minden jegy el legyen látva a megszentelő malaszt bélyegével!**
6. **Minden egyes utas utazás közben (megfelelő ráfizetés mellett) átszállhat; az átszállás az alsóbb helyre életveszélyes, ezért szigorúan tilos!**

AZ USA KÉT BALKEZE

Az egyik Dulles, a másik a saját balkeze.

Batista a fasiszta

Batista tábornok, a kubai diktátor hajszát indított a szakszervezeti és demokratikus mozgalom ellen.

— Mondd, te Batista, ezt a virblit Kubáért csinálod?
— Nem. Gubáért!...

Egyes traktoralkatrészeket nehéz beszerezni

Gólyafióka: Ajjaj, ezek nagyon sürgölődnek itt a traktor körül... Úgylátszik el kell innen hurcolkodnunk...

Gólyamama: Ne aggódj fiam, két hónapja mentek el alkatrészért, még három hónapig nyugodtan itt fészkelhetünk...

DARVAS SZILÁRD:

Renoválás

Nem vitás, hogy a pesti házak tatarozása erős ütemben folyik. Igen sok olyan helyen megfordulok, ahol építkeznek, annál is inkább, mert ha nem fordulok meg, nekimegyek egy téglarakásnak. Ezt a kényelmetlenséget azonban örömmel vállalom, hiszen minden ilyen elbarikádozott úttest megszépült épületeket igér.

Vannak aztán szerencsés épületek, amelyek soronkívül szépülnek meg. Boldog az a vállalat, amely például valamely ócska bérházban kapott elhelyezést, az ilyen ütött-kopott bérházak ugyanis előbb kerülnek tatarozás alá, mint az ütött-kopott paloták. Ezeken sürgősen kell segíteni s mondanom se kell, hogy ha aztán egy ilyen leprás házat átkozmetikázunk, az különb lesz, mint ötkilométeres körzetben az összes többi épület. Elvégre nem években, hanem évtizedekben gondolkozunk s ha már csinálunk valamit, azt kevés kivétellel jól csináljuk.

Ilyen szerencsésen förtelmes épületben kapott helyet annakidején a Tompára Sikerült Fogpiszkálókat Rosszaló Szavak Kíséretében Megbélyegző Vállalat. Már az első hetekben is csak a legnagyobb nehézségek közepette tudták ebben a háromemeletes barlangban a megbélyegzést úgyahogy ellátni, részben a helyiségek elégtelensége, részben roskatagságuk miatt. Volt olyan szoba, ahol négy-öt igazgató zsúfolódott össze, a tetőről pedig csak azért nem hullt a malter, mert a vakolat már 1946-ban elfogyott. Ezzel szemben a padló himbálódzott, az épülettartó gerendák roskadoztak s a raktárhelyiségek már a Rosszaló Szavak tárolására sem bizonyultak elégségesnek, nem beszélve a Tompára Sikerült Fogpiszkálókról.

A kicsiny kollektíva (összesen talán ötszáz ember dolgozott ennél az egész országra kiterjedő vállalatnál) lelkességét bizonyítja, hogy ilyen körülmények közt sem mutatkozott komoly zökkenő a fogpiszkálásban. Végül azonban a helyzet tűrhetetlenné vált. Az egyik termelési értekezlet alkalmával ugyanis bedőlt a fal, ami erősen befolyásolta az értekezlet további menetét. A megbeszélés a hátralevő három óra alatt már csak vontatottan haladt és a felszólalások is kevésbé nívósaknak bizonyultak. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Régi dolog, hogy nincs baj haszon nélkül: azonnal és soronkívül napirendre tűzték az épület renoválását. Egy percig sem volt kétséges, hogy a csúnya kis hernyóból gyönyörű lepke lesz: itt fog felépülni Európa legmodernebb, Tompára Sikerült Fogpiszkálókat Rosszaló Szavak Kíséretében Megbélyegző Vállalata, külön laboratóriummal, amelyben végre sikerül megoldani az intézmény kissé hosszúra sikerült nevének valami szellemes rövidítésben való tömörítését is.

Persze az ilyen dolog nem megy máról holnapra, de a mintegy két évvel ezelőtt megkezdett építkezés hatalmas méreteiről már most fogalmat ad az a rengeteg romhalmaz, amely a környéken megbénítja a forgalmat.

A cirka kétszázötven főre méretezett kőművesbrigád óriási munkát végez a lebontás körül, éjt nappallá téve dolgoznak mind a tizenöten. Meg kell említenem, hogy a munka további meggyorsítása végett legutóbb a létszámot nyolcra emelték fel.

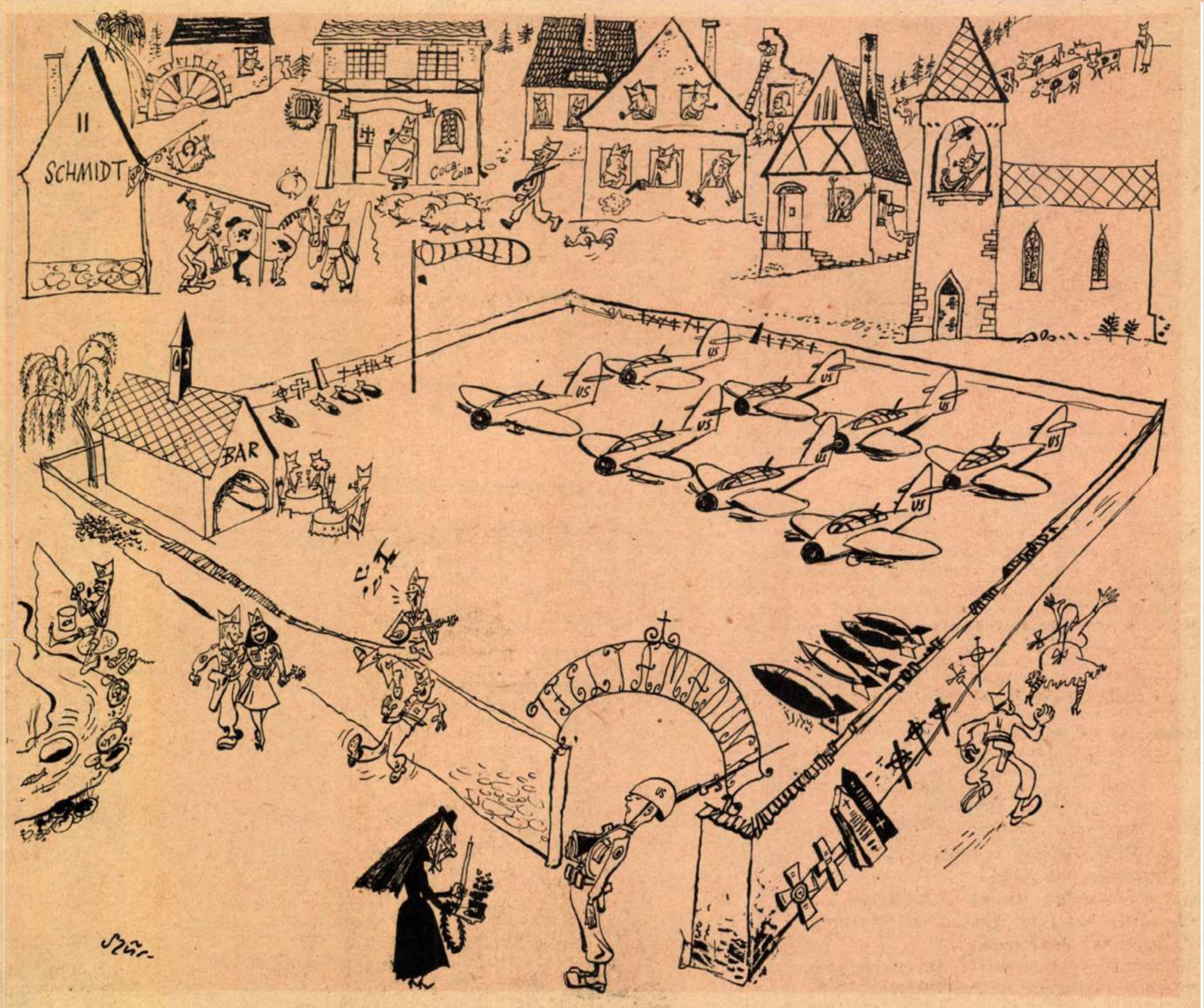
Mostanában különböző írói munkák kapcsán (csasztuskát írok a fogpiszkáló legtakarékosabb felhasználási módjáról) gyakran látogatom meg a vállalatot, ami persze nem megy minden nehézség nélkül. A vezetőség a romok elől a legfelső emeleten ütött tanyát, ahová azonban az ember két lelógó kötél segítségével játszva feltornázza magát. Általában az egész épület levegősebb lett. Itt-ott a romok alól könyvelők és titkárnők bukkannak elő, a szédülősebbek hazulról hozott saját lépcsőket használnak. A személyzeti felelős szobája ma már valóságos üdülőhely, az egykori kis dudvák helyén a legszebb délszaki növények burjánzanak a padlóból elő s ahol valamikor komor falak zárták négyszögbe a szobát, most a szabad természet lágy öle kínálja szépségeit. Minden csupa üde romantika, amerre csak a szem ellát, ha az ember már kitörölte belőle a szállingózó meszet. Az ilyen környezetben a beszélgetés is meghittebb, barátibb, az embereket közelebb hozza egymáshoz az ijedtség.

Már úgy jártam oda, mintha hazamennék, tegnap azonban meglepetés ért. Nemcsak a lépcsőt helyettesítő két kötél tűnt el, de az egész emelet, ahonnét előzőleg kiköltöztették a kicsiny, de lelkes fogpiszkáló brigádot. Utolsónak az igazgató mászott le a csatornán s végre az egész építkezés eljutott ama fázisához, ahol már csak rom van. Túl vagyunk a nehezén s én már látom is lelki szemeimmel az ötemeletes palotát, Európa legmodernebb fogpiszkáló üzemét a hajdani kis kóceráj helyén.

Vannak ilyen szerencsés vállalatok...

EGY NYUGATNÉMET VÁROSKA TEMETŐJÉBEN

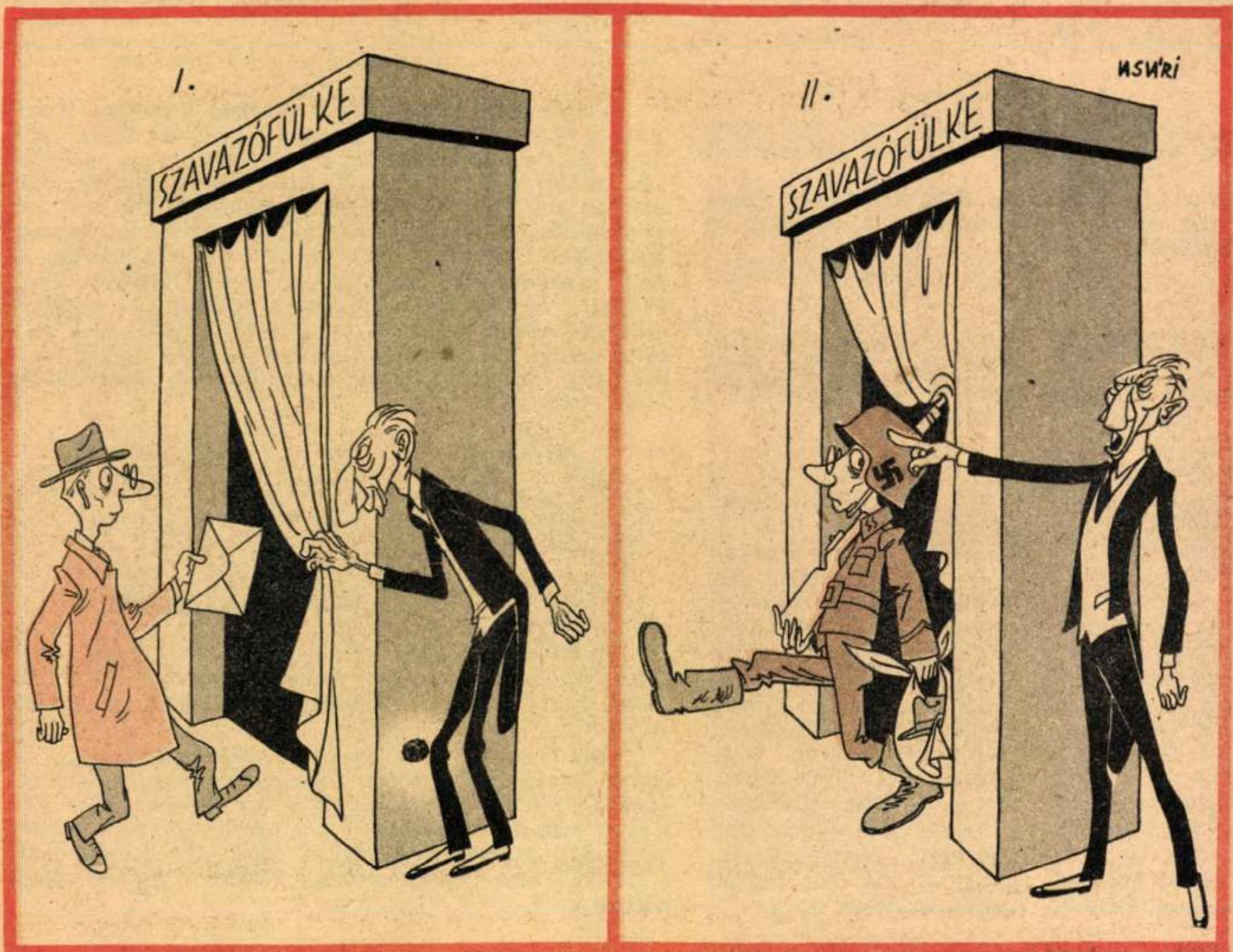
(Két év alatt megtízszereződött Európában az amerikai légitámaszpontok száma.)

Amerikai őr: Vigasztalódjék asszonyság, az élet megy tovább!

A nyugatnémet polgár és a választás

Történet két fejezetben

Nyugati koppantó

U. S.: Minek gyártsanak a franciák repülőgépet?

Le a bürokráciával!

Fő az óvatosság

Az espressókban gyakran ruzsnyomos poharakból szolgálják fel a feketét.

— Legyen szíves írja alá ezt az igazolást, mert a feleségem nem hiszi el, hogy a pohártól lettem ruzsos!...

Történet a fogfájásról és a telefonérméről

— Ha estére nagyon fájna, hívjon fel telefonon — mondta a fogorvosom egy bonyolult gyöktömés után és elbocsátott. Estére a fogam hasogatni, zsibogni kezdett, aztán fájni. Mit írjam le hosszadalmasan. Nagyon fájt. Mintha tüzes tűkkel szurkálták volna a gyökeret. Veramon, demalgon nem használt. A Mártírok-útja elején lakom, lakásomon nincs telefon, lerohantam a Fény-eszpresszóba telefonálni. — Sajnos elfogyott az érménk — mondta a bájos pénztárosnő. Átrohantam a szomszédos trafikba. Leltározás miatt zárva találtam. Rohanás tovább a sarki népbüffébe. Érmét itt sem kaptam, viszont a telefon is rossz volt. — Mégis hol lehetne Budán este kilenckor telefonálni? — kérdeztem a pénztárosnőt igen fájdalmasan, mert közben a fogamat apró kalapácsokkal verdesték és minden kalapácsütés kisugárzott a halántékomig. — A Török-utca sarkán, szemben a villamos megállóval, ilyenkor még nyitva a trafik — mondta. Itt tényleg kaptam érmét a tipp jónak bizonyult, csak a készülék volt rossz. — Néhány perc innen, valamivel a templom előtt van egy utcai telefonfülke — tanácsolta résztvevőn a trafikos, akinek elmeséltem, hogy őrülten fáj a fogam és a fogorvosomat szeretném felhívni. Rohanás tovább. Telefoncella. Érmebedobás. Tárcsázás gyufavilágítás mellett. Knax.

A szekrényke szó nélkül lenyelte a nehezen szerzett érmét. Bőgni kezdtem és könnyfátyolos szemekkel rohantam északra a Mártírok-útján, a Dióhéj-eszpresszó felé. A kalapácsolás közben megszűnt, most gonosz kis manók fűrészelték a fogamat és közben néha melléreszeltek a húsba. Feldúlt megjelenésem nyilván rossz hatást keltett az eszpresszó meghitt hangulatában, talán ezért nem kaptam érmét, bár lehet, hogy a telefon is rossz volt, a pincérnő mondott is valamit, de nem hallottam tisztán, mert már a dobhártyámban fűrészeltek. Kissé szédültem a fájdalomtól. Futásra már nem tellett az erőmből, támolyogva mentem tovább a Mecsek-eszpresszó felé, ahol a legközelebbi telefont sejtettem. Érme itt sem volt a pénztárnál, de éppen egy barátom telefonált. Udvariatlanul félbeszakítottam. — Van egy érméd? — Nincs — mondta dühösen — de ezt beszélgetés után is megkérdezhetted volna! Gyorsan elmagyaráztam neki miről van szó. Őrülten szenvedek és fél óra óta sehonnan sem tudok telefonálni. Kérje meg az ismerősét, akivel beszél, csengesse fel a fogorvosomat, kérdezze meg tőle mit tegyek és hívjon itt vissza! Barátom továbbította kérésem és hogy megrövidítse szenvedésem, azonnal befejezte a beszélgetést. Türelmetlenül vártam a hívást. Sajnos hosszabb ideig, mert közben Fuszek mérnököt hívták a telefonhoz, aki kimerítő és szenvedélyes vitát folytatott egy Pici nevű hölggyel. Féltékenységi drámáról volt szó. Telefonon akarta tisztázni Pici hűtlenségének indító okait. Megjegyzem én azonnal tisztában voltam az okokkal, amint megnéztem Fuszeket. A vitát végül Pici zárta le igen elmésen. Ugyanis lecsapta a kagylót. Fuszek még néhányszor hallózott a süket telefonba, aztán rémülten rohant a pénztárhoz érmét venni. Kaján mosollyal néztem utána. Budáról ma este már nem beszél Picivel. Végre befutott a fogorvos válasza... Jöjjek azonnal.

„De ember, — szólt hozzám a fog- és szájsebész — miért vár, amíg megdagad az arca? Mit telefonálgat? Jött volna azonnal!"

— Igaza van! Minek telefonálgatok — mondtam és sírva fakadtam.

Andor Leon

Ludas Matyi elintézte

Az „Apró bosszúságok" címmel megjelent képsorozattal kapcsolatban közöljük, hogy utasításunkra a Fővárosi Ásvány és Szikvízüzem a szódavizesüvegek töltésére a jövőben nagyobb gondot fordít.

Bp. Városi Tanács VB Élelmiszeripari Oszt.

A „Kálváriajárás egy kulcsért" című panasszal kapcsolatban közöljük, hogy a Soproni Vasárugyár a negyedik évnegyedre 180 000 kulcsot készít és így a kulcshiány lényegesen csökkenni fog. A termelés további fokozásával, 1954-ben nem lesz kulcshiány.

Bp. Városi Tanács VB Ipari Oszt.

A pestimrei Marx Károly-út locsolásával kapcsolatban közöljük, hogy a kerületi tanács az utat olajjal portalanította.

Bp. Városi Tanács VB XVI. Osztály

Pestmegyei Tanács egészségügyi osztálya kivizsgálta Iván Jánosné röntgenleletügyét. A leletért férje, Iván János jelentkezett, aki nem várta meg, amíg a leletet kiadják, hanem elvitte a felesége nevére jelölt röntgenképet. A pestmegyei Tanács Kórháza II. számú sebészeti osztályán ugyanakkor egy másik Iván Jánosné is feküdt. Véletlenül ennek a leletét vitte el. Hasonló eset elkerülése céljából ezentúl az asszonyoknál a leánykori nevet, a férfiaknál a születési helyet is feltüntetik a röntgenleletek kiadásánál.

SZOT Társadalombiztosítási Főosztály

Kaposvárott így számolnak

A mult év tavaszán 960 forintért sport-gyermekkocsit vásároltam kislányomnak. A nikkelezés már az első hónapokban átengedte a rozsdát. Ez év július 3-án beadtam a sportkocsit a Somogymegyei Finommechanikai Vállalat kaposvári üzemébe azzal a kéréssel, hogy nikkeleztessék. Az átvételnél azt mondották, hogy körülbelül 200 forintba kerül a nikkelezés, mert a kocsit szét is kell szedni.

Már ezt az összeget is nagyon soknak találtam, mert magáért a szétszedésért 120 forintot kértek. Mégis úgy határoztam, hogy otthagyom a kocsit.

Ilyen előzmények után, amikor a nikkelezett kocsiért elmentem, 520 forint 60 fillért számítottak fel. A szétszerelés munkadíja a jelzett 120 forint helyett 245 forint 25 fillér volt, a nikkelezés pedig az átvételkor említett 80 forint helyet közel 280 forint.

Tekintetel arra, hogy az új kormányrendelet értelmében a gyermekkocsi ára is olcsóbb lett, a Somogymegyei Finommechanikai által nikkelezett kocsi javítási munkadíja majdnem annyiba került, mint amennyiért egészen új gyermekkocsit lehet kapni.

Ki számláz a vállalat kaposvári fiókjában?

Tardos Ferenc
Adánd

Tiszakécskén így számolnak

Mellékelten küldök egy számlamásolatot, amelyet a tiszakécskei Épületkarbantartó Kisipari Termelőszövetkezet állított ki. A tiszakécskei MEZŐKER a villanykapcsoló mellé konnektort szereltetett fel. A KTSZ két szerelőt küldött ki a kis munkához. A munkáért 61 forint 68 fillért számítottak fel. Íme, a számla:

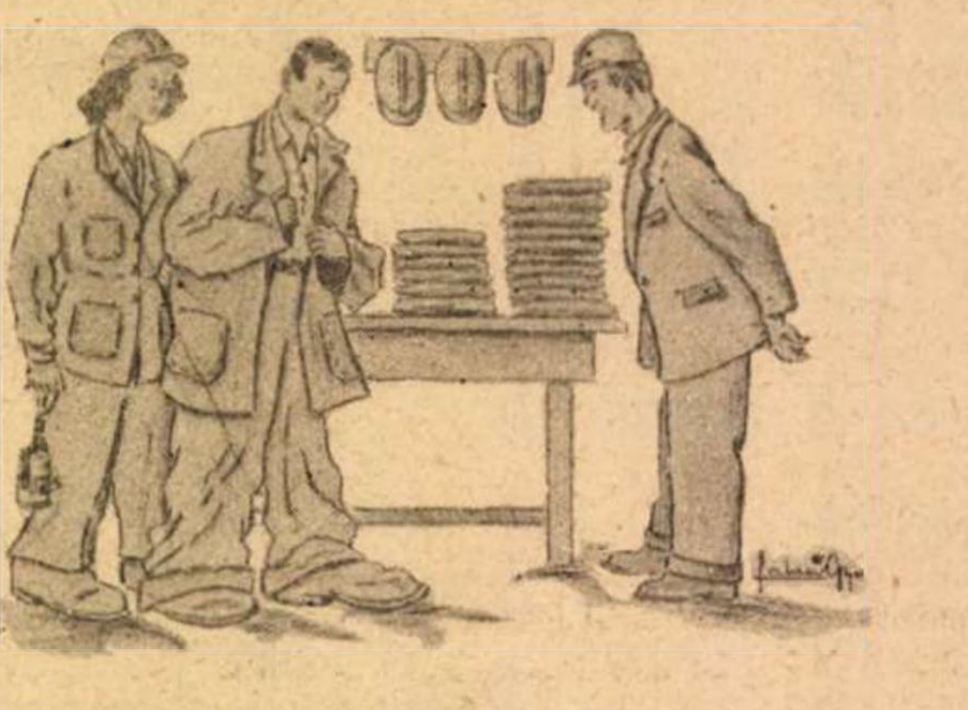
Anyagár	9.74
Munkabér	24.—
Munkabérjárulék 15.5%	3.12
KSZHBJ-járulék 15%	3.60
Üzemi regie 47%	11.28
	52.34
Haszon 5%	2.62
	54.96
OKISZ-hozzájárulás 1%	—.55
	55.51
Forgalmiadó 10%	6.17
Bruttó termelői ár összesen	61.68

Lehetetlenség, hogy ilyen kis munkáért ilyen összeget számolhassanak fel! És hogyan számítják ki az árakat akkor, ha valaki komolyabb munkát bíz rá a KTSZ-re? Hiszen akkor a logarléctől kezdve a gyökvonásig mindent igénybevesznek és csillagászati számokat hoznak ki.

Ami pedig a forgalmiadót illeti, ez iskolapéldája annak, amit nem szabadna csinálni. A KTSZ kiszámolta, hogy forgalmiadóval együtt mennyi lesz az összeg és azt hozzáadta a számla végösszegéhez. Tehát a forgalmiadót is „megforgalmiadózták".

Szabó Ferenc, MEZŐKER-dolgozó,
Tiszakécske.

A mátranováki bányatelep ruharaktárában

— Kérek egy számmal kisebb ruhát, mert úgy érzem, hogy derékban egy kicsit bő. A bakancs is két számmal nagyobb.

— Kisebb nincs, de még nagyobbat adhatok. A Ruhaközületi Vállalat ugyanis csak nagyméretű ruhákat és bakancsokat szállított.

Ballan József (Mátranovák) rajza

Három MÁV-dióhéj

Tíz nap múlva érkezett Miskolcra — teljesen rothadt állapotban — az a gyümölcs, amelyet Siki József (Diósgyőr) szeptember 18-án gyorsáruként adott fel Kecskeméten. Miért tartott ilyen sokáig a szállítás?

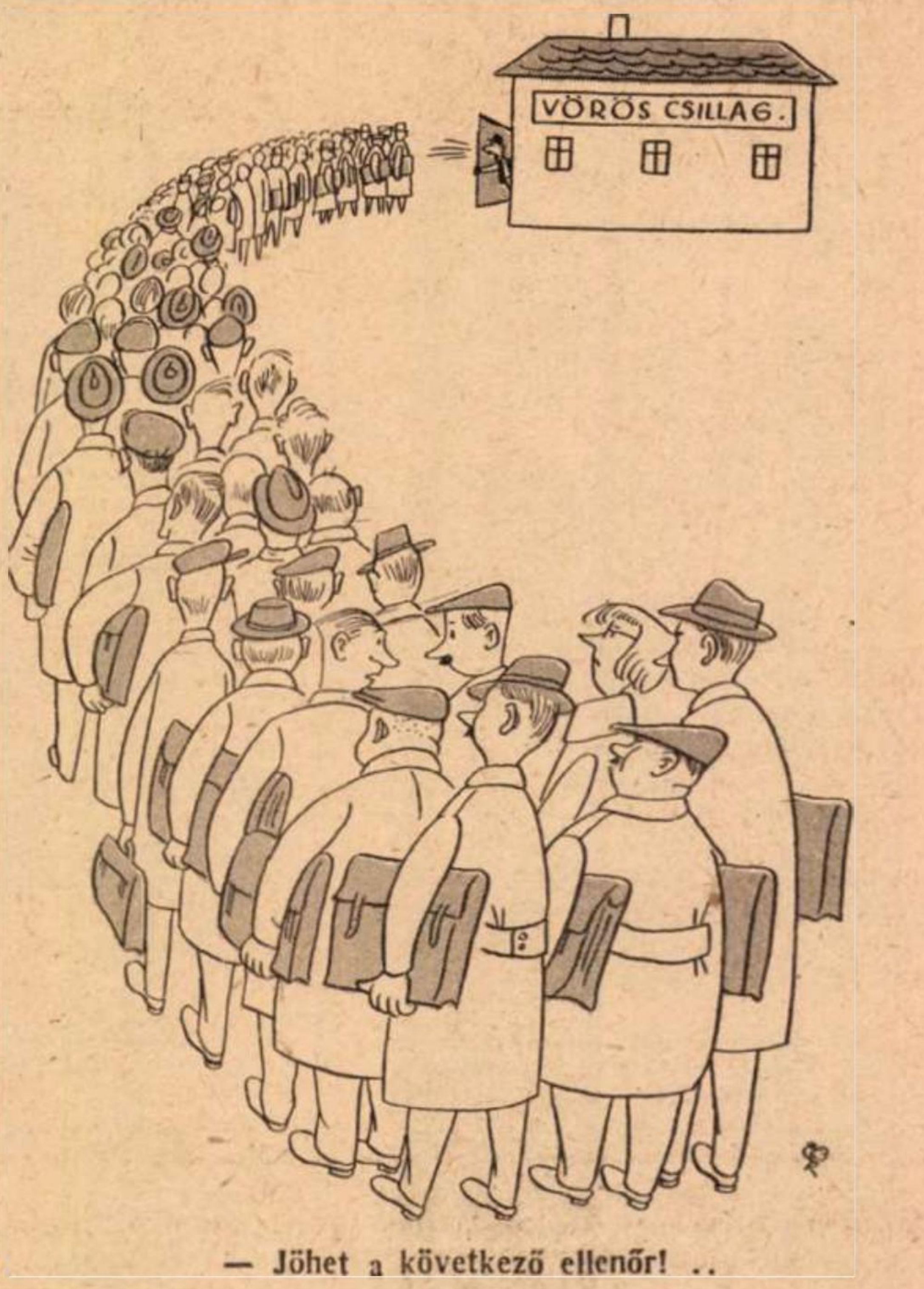
*

A bögötei Állami Gazdaság panaszolja, hogy néha két-három hétig tart, amíg a Szombathely és Hosszúpereszteg közötti 60 kilométeres útvonalon megérkezik hozzájuk a várvavárt oxigénpalack. Nemrég pontos időre az oxigénpalack helyett csak a szállítólevél érkezett meg. A vasút bizonyára arra gondolt, hogy Bögötén szállítólevéllel hegesztenek.

*

Szeptember 1-én Lőkösházán 280 kiló árpát öt zsákba csomagolva adott fel Dabasra saját címére Rápolthy Károly szövetkezeti dolgozó. Huszonkét nappal később, szeptember 22-én sürgette a szállítmányt, de csak annyit tudott megállapítani, hogy Szolnokon levették a vonatról, hogy áttegyék egy olyan szerelvényre, amely Budapest felé indul. A küldeménynek azóta nyoma veszett, pedig a hízók már nagyon várják az árpát.

Aktatáskás emberek özönlik el a téeszeket

— Jöhet a következő ellenőr! ..

Nem tartozik! Követel!

Fodor Ferenc bejelentette az Állami Ellenőrző Központnál a Közérdekű Bejelentések Hivatalának, hogy a IX. kerületi Tanács nem tudja pontosan megmondani, mennyi az adótartozása: ahányszor kérdezi, mindig más és mindig nagyobb összeget közölnek vele.

Az AEK a bejelentés alapján kérdést intézett a Budapesti Városi Tanácshoz, ahonnan gyors válasz érkezett. Az ellenőr, aki elolvasta a választ, nem értette meg. Másodszor is elolvasta, ceruzát vett elő, igyekezett megfejteni a rejtvényszerű értesítést, de nem tudta megállapitani, hogy Fodor Ferenc mennyivel tartozik. Azt azonban most már megértette, hogy miért nem ismerte ki magát az adózó a neki küldött felhívásokból és válaszokból.

A Budapesti Városi Tanács levelének ugyanis ez volt a szövege:

„A IX. ker. Tanács VB adóügyi csoportja panaszos terhére 1952 évben I. fokon 742.— Ft általános jövedelemadót vetett ki. Az adókivetés ellen benyújtott fellebbezést II. fokon a Budapesti Városi Tanács VB pénzügyi osztálya elutasította. Ezt követően azonban 442.— Ft törlést kapott. Az adóügyi csoportnál 1953. évben előírt általános jövedelemadó 507.— Ft és 88.— Ft gyermektelenségi adó. Ezt a kivetett adót az adóügyi csoport — hivatalból — 425.— Ft általános jövedelemadóra és 68.— Ft gyermektelenségi adóra helyesbítette.

Adózó 1953. évi főkönyvi számlája 694.— Ft kezdő hátralékkal indul. F. évi általános jövedelemadó és gyermektelenségi adó előírás 507.— Ft és 88.— Ft. Helyesbített tartozása 1,289.— Ft. F. évi július hó 15-én adózó terhén fennálló hátralék 983.—Ft, ezt követőleg ugyanaznap keresztülvezetett 442.— Ft törlés folytán a tartozás 541.— Ft-ra csökken. Augusztus hó 5-i 36.— Ft befizetése után 505.— Ft-ra módosul a hátralék, végül augusztus hó 10-én — kivetés helyesbítése címén — keresztülvezetett 102.— Ft törlés folytán jelenlegi tartozása — ez év végéig számítva — 403 Ft."

A Közérdekű Bejelentések Hivatala gondosan átvizsgálta a IX. ker. Tanács adófőkönyvében Fodor Ferenc adóügyét és megállapította, hogy szeptember 4-én adótartozása mindössze 221 — Ft volt. Az új kormányrendelet után azonban annyit fognak törölni, hogy egyáltalán nem lesz adótartozása, sőt vissza is kap valamit a befizetett összegből. Ezt a körülményt rövid, érthető nyelven közölte az AEK a bejelentővel. Az AEK azt is megállapította, hogy a Tanács úgynevezett „hivatalos" nyelven írt nehézkes szövegét még a szakértők is nehezen érthetik meg, és a téves közlések abból eredtek, hogy az adótörléseket késedelmesen, sokszor hónapok mulva vezették keresztül az adózó számláján.

Az adóügyi csoport vezetője intézkedett, hogy a törléseket a jövőben idejében vezessék keresztül és a „hivatalos" nyelv helyett érthetően válaszoljanak az adózók kérdéseire.

Helyes volna, ha a tanácsok pénzügyi osztályai az egész országban érthetően szövegeznék meg az adókivetéseket és felszólításokat és az is helyes lenne, ha a törléseket nem többhónapos késéssel, hanem nyomban a törlés alkalmával keresztülvezetnék az adózó törzslapján, mert a tartozás összegének helytelen közlése főleg az utóbbi hibából ered.

Ludas Matyi a Cukrászati Gyárban

Jancsi és Juliska érezhették úgy magukat a mesebeli csokoládépalotában, mint művészkollégám, Szür Szabó József és csekélységem a Cukrászati Gyárban. Ez annál figyelemreméltóbb, mert ha bennem van is némi jancsiszerűség, Szürszabó juliskasága már külsejében is erősen vitatható. A hasonlóságot az is zavarja kissé, hogy teremről-teremre való támolygásunk közepette a csokoládé- és marcipánhegyeknek, zselé és tortadomboknak, krémtengereknek olyan tömegével találkoztunk, amelyhez úgy aránylik néhai Grimm mester házikója, mint egy azonnal beköltözhető összkomfortos lakáshoz a FIK-től kapott ígéret.

Még azt is meg kell mondanom, hogy nem egy gonosz boszorkány, hanem az újítási felelős és a vállalat igazgatója kalauzoltak bennünket. Testi épségünket sem a tepsiben való esetleges megsülés, hanem bizonyos süteményeknek az igazi riporter jellemző lelkiismeretes kóstolgatása veszélyeztette.

— No, minket jól bemártottak! — mondják ezek az ischlerek inkább büszkén, mint panaszkodva, hiszen a bemártást maga Varsás Béla sztahanovista, a szakma legjobb dolgozója, az élelmiszeripar kiváló dolgozójá végzi.

Rövidesen ugyanis új készítmények kerülnek forgalomba, melyeket csak azért nem ábrázolunk rajzban, mert az elénk tett modelleket percek alatt elfogyasztottuk. Emlékezetből mondom el, hogy nagyon finomnak bizonyult az úgynevezett „sakktorta", ezt lóugrásszerűen ettük, továbbá a legyező szelet, amellyel azonban nem tanácsos legyezni, mert maszatos lesz az ember keze.

*

Néhány érdekes adat: Budapest népe csak ennek az egy gyárnak készítményeiből naponta 32 000 mignont, 16 000 tortaszeletet, 3000 krémest, 28 000 uzsonnasüteményt fogyaszt. Nem beszélve az egyéb készítményekről, melyeknek sokfélesége és mennyisége számszerűen ugyancsak imponáló. Hogy az olvasó fogalmat alkothasson a felsorolt számok nagyságáról, közlöm, hogy másodszülött gyermekem, Ferenc, aki pedig az objektív nehézségektől nem egykönnyen visszariadó fiatalember, saját bevallása szerint képtelen lenne együltében húsz-harminc mignon-nál többet bevágni.

*

A vállalat vezetői kérdésünkre elmondják, hogy a kormányrendelet megjelenésének napján, (azon a bizonyos vasárnapon) 22 százalékkal volt nagyobb a fogyasztás, de kb. 15 százalékos emelkedés azóta is fennáll.

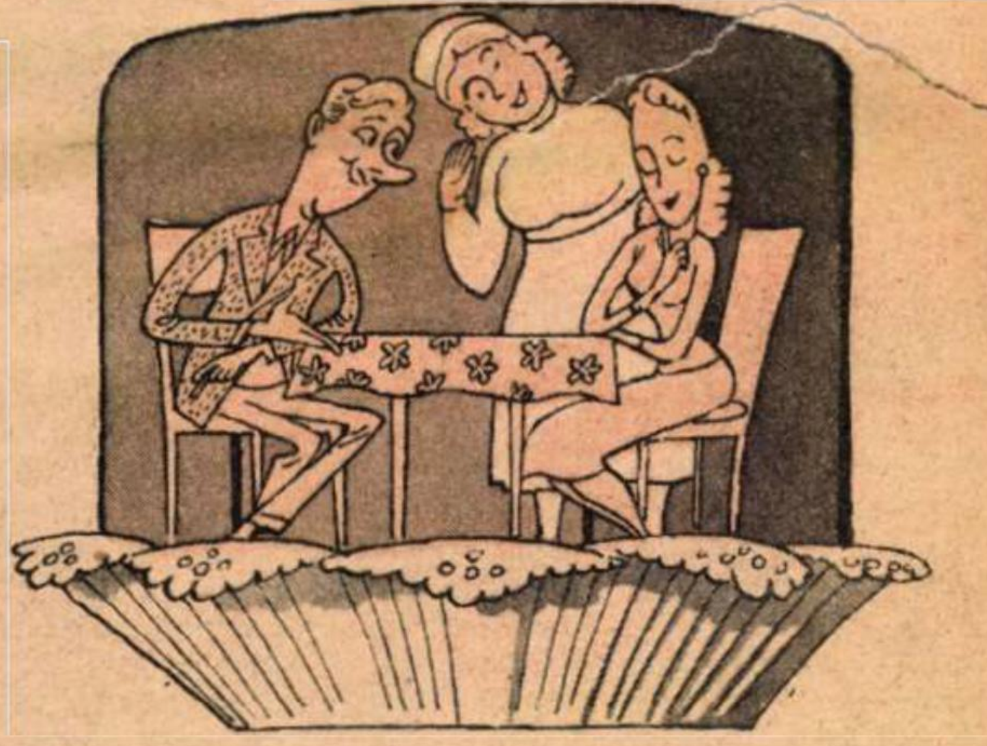
Csak a fagylalttal van baj: a gyártási terv készítésébe elfelejtették bevonni az időjárást, aki ezért bosszúból megfúrta a kánikulát. A jó idő előbb fogyott el, mint a fagylalt s ebben a műfajban — mi tagadás — nehéz az augusztusi tervet decemberben teljesíteni.

*

Panasz: megállapodás szerint a vendéglátóipari vállalatok vezetőinek a rendeléseket harminchat órával előbb kell leadniok. Ezzel szemben a rendelések jóval később futnak be és ischler legyen a talpán, aki ennyi idő alatt el tud készülni.

Persze azért elkészülnek, sőt olyan szépek, hogy majd megszólalnak. Szerencse, hogy csak majd, mert ha valóban megszólalnának, bizonyára olyan szavakkal mondanának véleményt a vendéglátóipari fejetlenségekről, melyek semmikép sem valók egy jólnevelt édesipari készítmény szájába.

Bőségesen hallunk arról is, hogy a minőség megja-

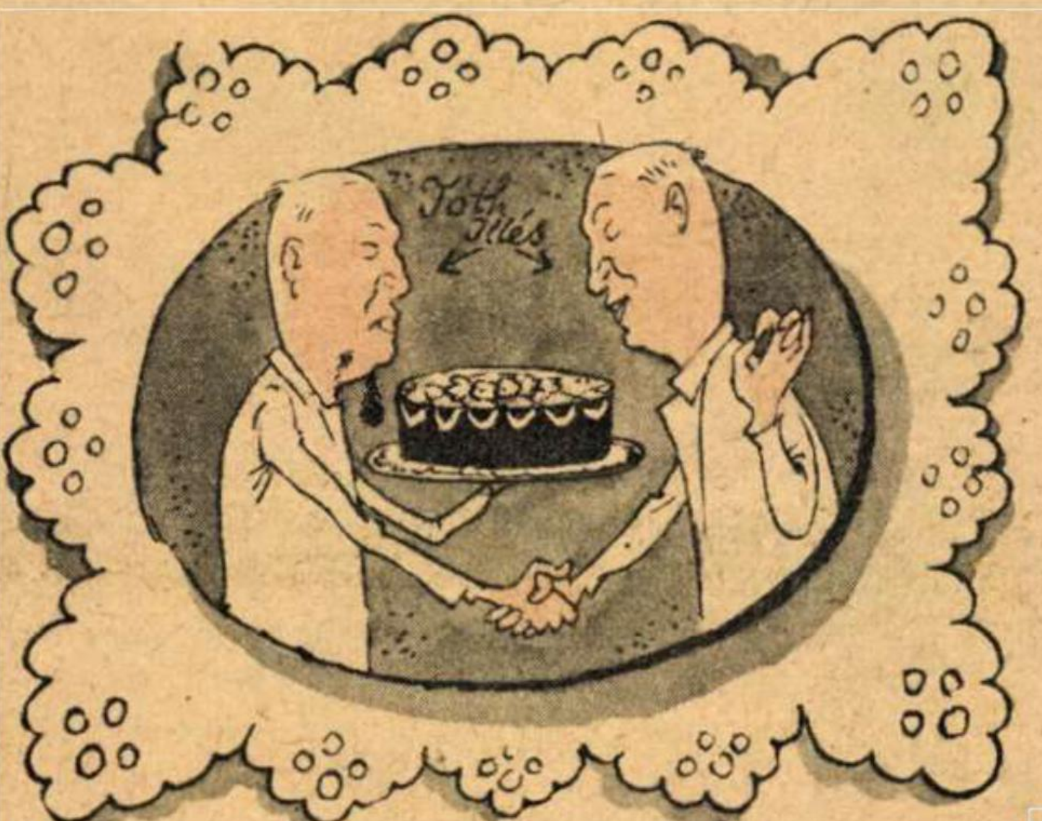
Gépkocsiban „gyengén van eleresztve" a Cukrászati Gyár, a meglévőket is állandóan javitani kell. Emiatt a szállítás néha késedelmet szenved. Képünk azt a jelenetet ábrázolja, mikor az egyik cukrászdában az elvtársnő éppen megnyugtatja a mignon-ra éhes fiatalokat: „Kis türelem, elvtársak, a sütemény még nincs itt a cukrászdában, de a soffőr már az autó alatt van . . ."

vitásai, az anyagtakarékosságot szolgáló újítások néha csak évek múltával kerülnek a megvalósulás stádiumába. Ezt a panaszt is továbbítjuk, hátha lesz foganatja s a majdan születendő krémesek egykor úgy emlékeznek meg rólunk, mint akik segítségükre voltunk, hogy jobb és igazabb, mindenféle pótanyagon győzedelmeskedő süteményekké váljanak.

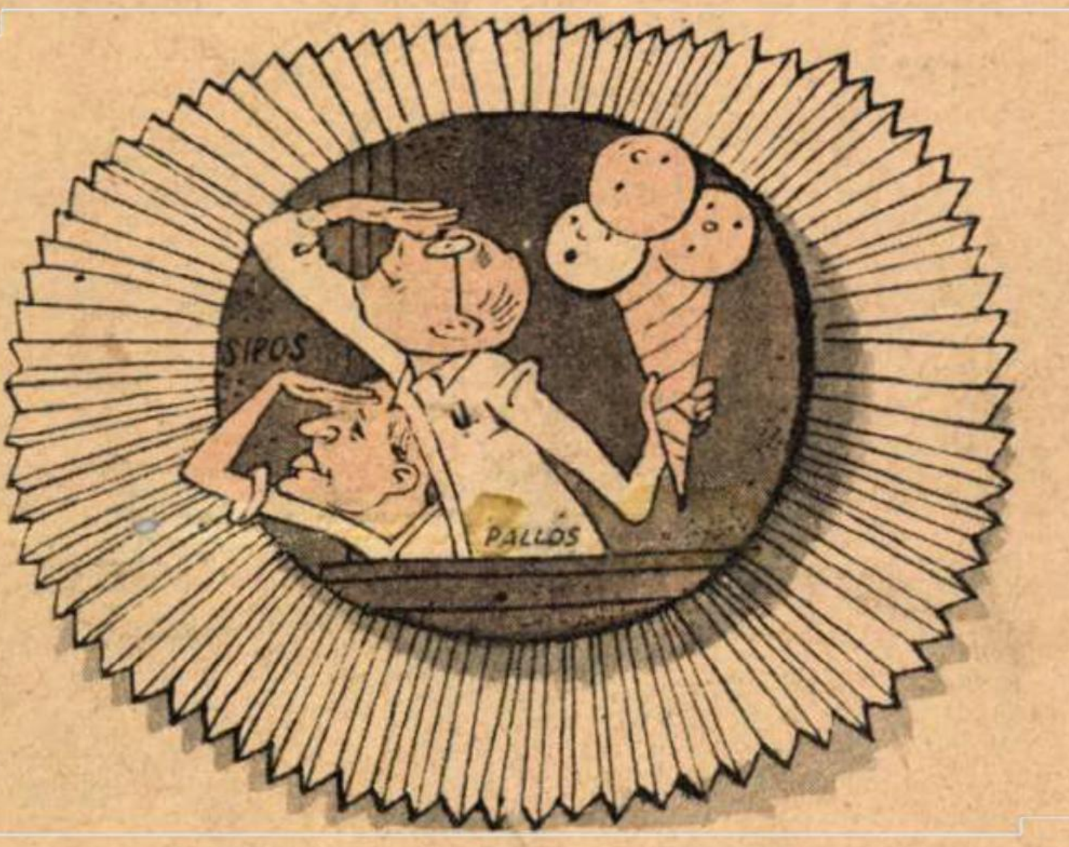
*

Befejezésül: kevés helyen látható ennyi derűs, jókedvű dolgozó, mint a Cukrászati Gyárban. A sok torta, krémes vagy mifene teszi, de mindig mosolyognak. Távoztunkban mi, két savanyú humoristák arra gondoltunk, nem lehetne-e a vicclapírást és karikatura rajzolást is valamiképpen az édesipar hatáskörébe átutalni . . .

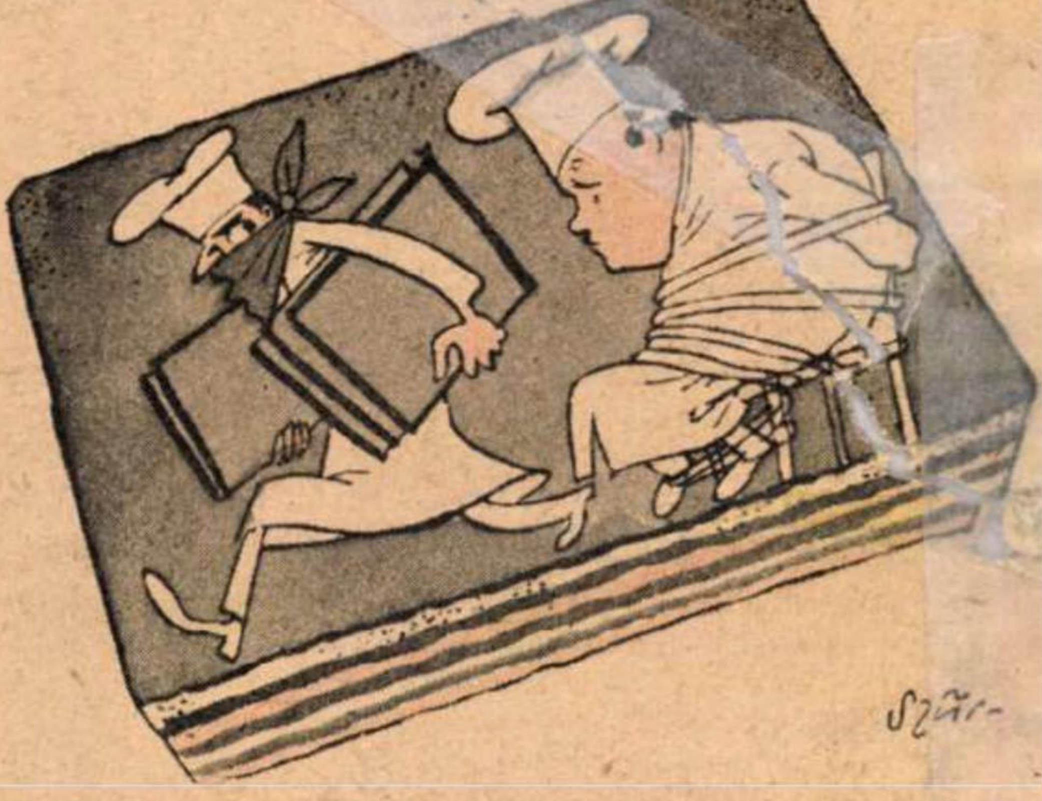
d. sz.

A Cukrászati Gyárban rendelésre valóságos tortaremekművek készülnek, amelyek Tóth Illés elvtárs művészetét dicsérik. Képünkön Tóth Illés, aki egyúttal meo-vezető is, a jó minőségért gratulál Tóth Illésnek, a cukrásznak.

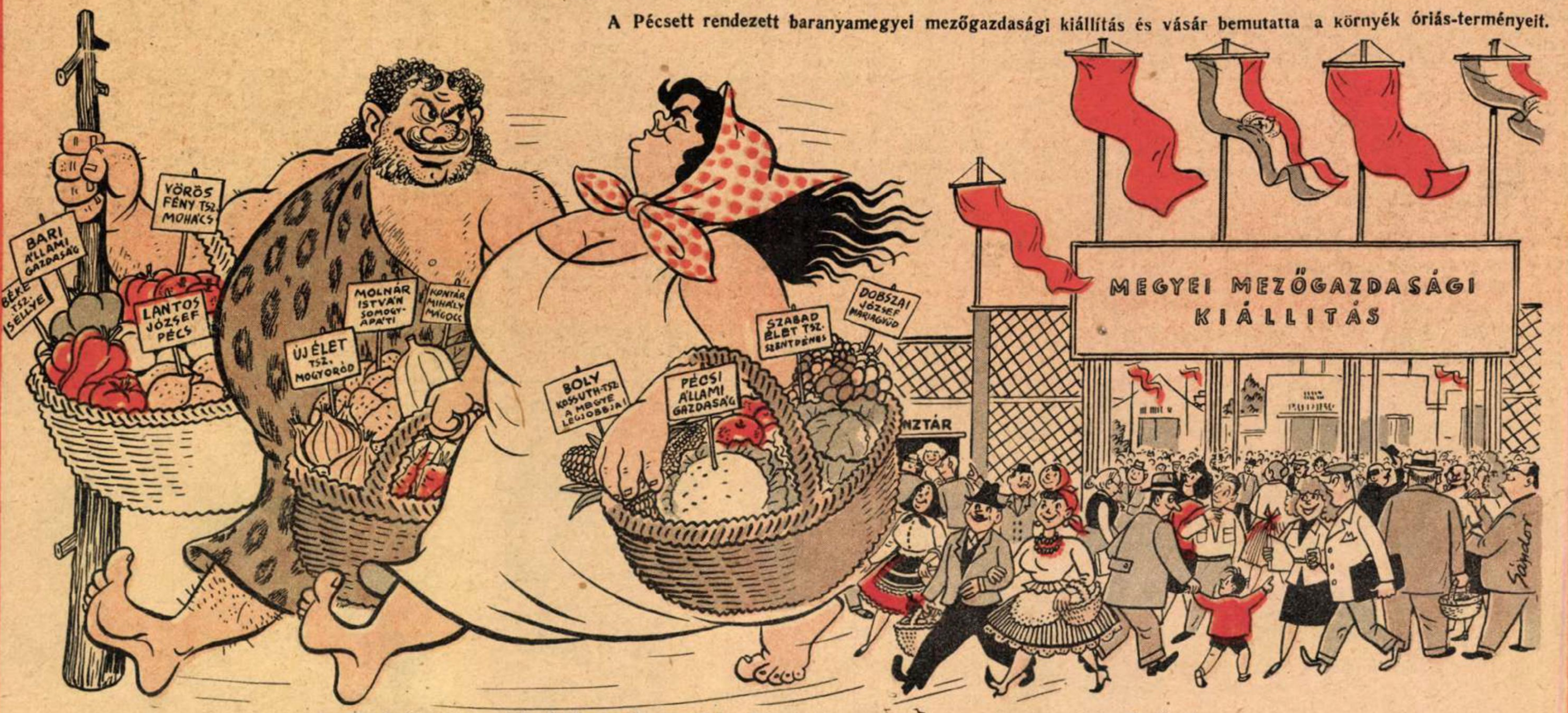
Pallós elvtárs, az igazgató és Sipos elvtárs, az újítási felelős minden reggel az eget kémleli, hogy miképp viszonyul a napsütés a fagylalthoz és most már naponta szomorúan állapítják meg: „No, ebből se lesz már az idén kánikula!"

Kevés a sütőlemez a Cukrászati Gyárban, miértis a kartársak egymás készleteit dézsmálják. Emiatt állandók a nézeteltérések. Képünk egyik cukrász borzalmas álmát ábrázolja: álarcos rablási merénylet áldozata lett. A másik, kevésbbé borzalmas álmát, hogy az illetékesek megfelelő mennyiségű kiutalásról gondoskodnak, le se rajzoltuk, annyira képtelennek találtuk.

ÓRIÁSOKNAK VALÓ

A Pécsett rendezett baranyamegyei mezőgazdasági kiállítás és vásár bemutatta a környék óriás-terményeit.

A mesebeli óriás a feleségéhez: No anyjuk, itt végre nekünk való dolgokat vásárolhattunk.

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-002, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-u. 10. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 275.000.

Kultúrfront

NEM PÁLYÁZOM!

Gyakorta eltűnődöm rajta, hogy milyen érdekes ember vagyok én. Ülök az autóbuszon és eszembe jut egy kitűnő ötlet — mondjuk — a fogkefék gazdaságosabb kihasználására. De, ha előzőleg olvastam egy pályázati felhívást a fogkefék gazdaságosabb kihasználására, akkor nem jut az eszembe semmi. Nemrégiben például a Madách Színházban pályázati felhívást olvastam a falra akasztva: 300 forint jutalom annak, aki használható javaslatot tesz a színházban tapasztalható huzat megszüntetésére. És képtelen voltam bármit is kitalálni azonkívül, hogy csukják be az ablakot. Ezért viszont nem lett volna képem 300 forintot elfogadni, s így ezen a pályázaton sem vettem részt. (Húsz évvel ezelőtt pályáztam utoljára és először. A medvecukor propagálására írtam egy négysoros verset, minden sora, minden szava egy-egy csillogó ötlet volt. Az első díjat, egy kilencvenhat személyes étkészletet mégsem én nyertem, hanem egy ceglédi járásbíró ezzel a jelmondattal: *„Fogyasszon medvecukrot!"*)

A mult héten azonban felhorkant bennem a szunnyadó pályázókedv. Az Esti Budapestben olvastam az IBUSZ pályázatát vidám jelenetre (első díj: háromhetes ingyen üdülés). A feltételek szerint az Írószövetség tagjainak a vidám jelenetben a következő szempontokat kell figyelembe venni:

> **„Az ‚Ismerd meg hazádat'-mozgalom további népszerűsítése, a dolgozók hétvégi vonatának ismertetése, a hétvégi üdülés, szórakozás, a dolgozóknak a belföldi idegenforgalommal, az utazással az ország megismerése, k ü l ö n ö s t e k i n t e t t e l az egyes tájegységekre, haladó hagyományainkra, műemlékeinkre, természeti szépségeinkre, néprajzi, népművészeti jellegzetességekre, az ország növény- és állatvilágára, fürdőhelyeinkre és azok gyógytényezőire, téli és nyári sportlehetőségekre, kulturális életünk fejlődésére, szórakozási lehetőségekre."**

Jónéhány s néhány jó vidám jelenetet írtam már. A szempontok sokasága sohasem riasztott el, inkább megacélozta erőimet. Íme, most is módszeres munkához láttam.

Azonnal eldöntöttem, hogy a fenti szempontokat egycsomóban a tréfás jelenet elején fogom elhelyezni, mert ha elhintem őket az egészen, végig, árt a vidámságnak. Ha a végire teszem egycsomóba, a néző éppen a végén kókad el. Tehát: essünk túl rajta az elején, s aztán usgyi, irány a vidámság!

Konfliktus persze kell, mert enélkül színpad nem lehet meg. Jelen esetben vidám konfliktus kell, de az sem akadály. A konfliktus a pályázat jellegéből adódik: két ember közül az egyik átérzi a fenti szempontok helyességét, a másik nem. Az egyik tehát elutazik egy bizonyos tájegységre, ahol élvezi az összes többi szempont örömét, a másik, lusta, közömbös, nem utazik el.

De ha az egyik Pesten marad, a másik meg elutazik, hogyan hozom őket össze egyazon színpadra? Levelezhetnek, az igaz, de a levelezés, mint cselekmény, nem eléggé színpadszerű. Tehát? Mindakettő maradjon Pesten? Képtelenség. A jelenetnek üdülőhelyen kell játszódnia. (Éppen ez ne játszódjék üdülőhelyen, amelyik az üdülésről szól?) Tehát mindkét ember üdül. Viszont a negatív alak akarata ellenére üdül, ezáltal a konfliktus fennmarad. Hogyan üdülhet valaki akarata ellenére? Két lehetőség kínálkozik: 1. Elrabolták. Ez nem tipikus. 2. Kényszerítik rá, hogy üdüljön. Ez sem tipikus, de lehetséges. Az illető mondjuk férj, aki tunya és Pesten akart maradni, de az asszony kényszerítette, hogy vele nyaraljon. A férj enged az erőszaknak, de duzzog; nem akar pillangót kergetni, nem veszi igénybe a gyógytényezőket, satöbbi, satöbbi. Az asszony — mulatságos jelenetek végtelen során keresztül — meggyőzi őt nézeteinek téves voltáról, s boldogan térnek haza a növény- és állatvilágból. Tabló.

Ezekután már gyerekjáték az egész. Kéziratpapírt vettem elő, ittam egy dupla feketét és írni kezdtem:

MISKA ÉSZRETÉR

Vidám jelenet

Szín: a nagykevélyi menedékház ebédlője. Kint táncol a napfény, madarak fütyörésznek, egy menyecske kalotaszegi varottasban átmegy a színen, vállán két mankót visz, amit most vásárolt egy meggyógyult reumás nyaralótól. Az előtérben Miska és Juci egy asztalnál ebédelnek.

Menyecske (a mankókra mutatva): Jó lesz tüzelőnek! *(El.)*

Juci (majd kicsattan. Vidám, látszik rajta, hogy napi munkájából teljesen ki van kapcsolódva): Siess az evéssel, Miska. Ebéd után megnézünk néhány természeti szépséget itt a környéken.

Miska (duzzog): Nem nézek természeti szépséget. Aludni megyek.

Juci: Hogyisne! Aludni akarsz itt, a sok műemlék között? Dacolni akarsz a sok szórakozási lehetőséggel?

Miska: Hagyj békén, anyukám. Már unom ezt a *(k ü l ö n ö s t e k i n t e t t e l):* tájegységet.

Juci (élesen): És a hétvégi üdülés? És az ország megismerése? Hát a haladó hagyományaink?

Miska: Torkig vagyok a belföldi idegenforgalommal. Mikor érkezik ide a dolgozók hétvégi különvonata?

Juci: Minden szombaton. Ezrével jönnek, hogy megtekintsék néprajzi jellegzetességeinket, vonzza őket a sok nyári sportlehetőség.

Miska: És a téli sportlehetőségek? Azok persze nincsenek!

Juci: Tévedsz. Vannak. Méghozzá akkor, amikor a legjobban kellenek.

Miska (ajkbiggyesztve): Télen! Kulturális életünk fejlődését az fogja bizonyítani, ha nyáron is lesznek téli sportlehetőségek.

Ideérve az írásban, megelégedetten konstatálom, hogy minden megvan, s aránylag rövid idő alatt. De most aztán gyerünk a tréfával! Vicc érjen viccet, móka kergessen mókát, pezsegjen az az áldott humorom!

Nem jutott az eszembe semmi. Nem tudtam, hogyan folytassam, mit kezdjek Miskával és Jucival, megutáltam, összegyűrtem és papírkosárba dobtam őket.

Ismét egy pályázat, amely nélkülem fog lezajlani.

Tabi László

MOZI-ŐRJÁRAT

A Fáklya-mozi büféjében

Jegesmedve: Fő, hogy a kánikulán túl vagyunk kartársak, most már jönnek azok a kellemes húszfokos hidegek...

„Maximka" néven új csokoládét hoztak forgalomba

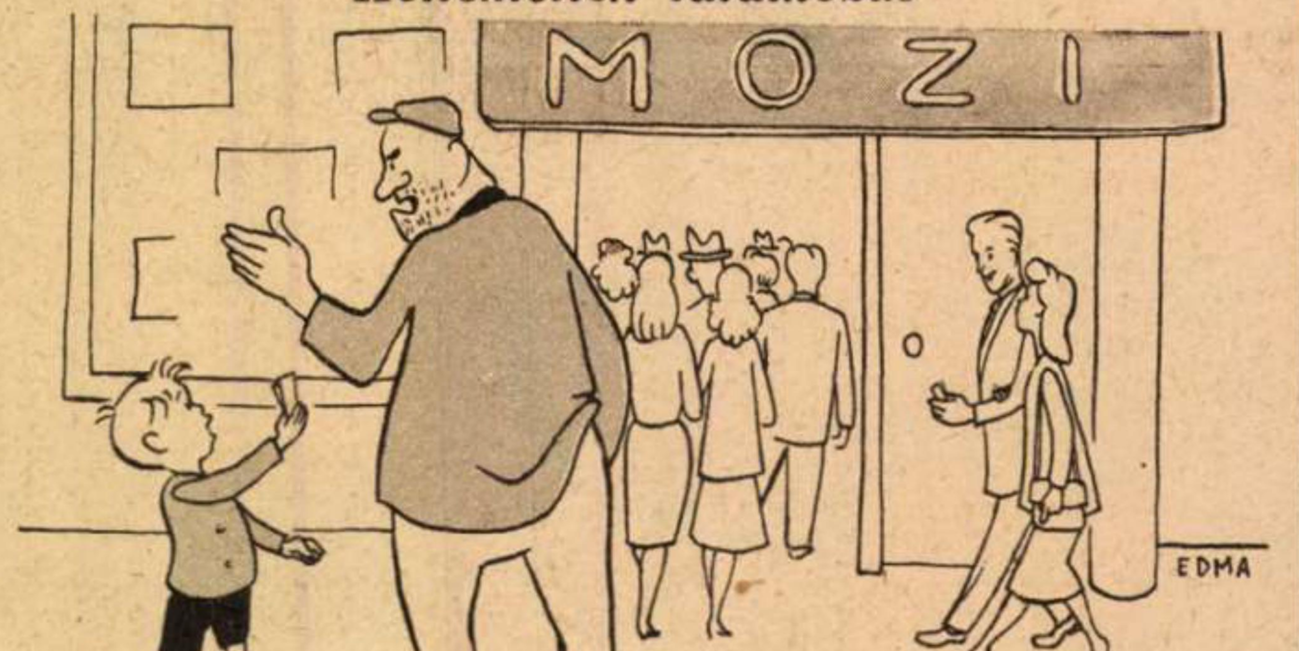
— Hát öregem, a film Maximkája ennivalóbb és édesebb volt...

LEGÉNY A TALPÁN

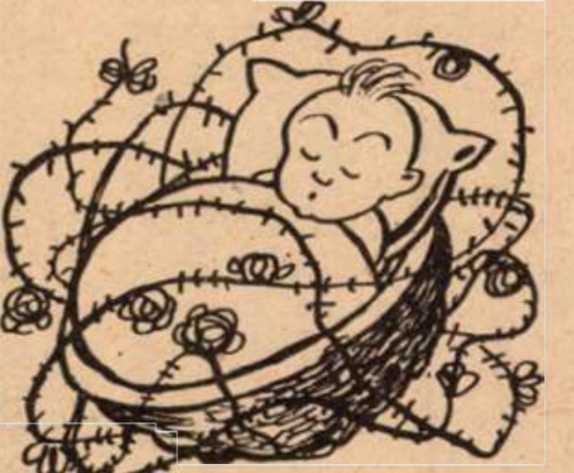
— Szereztem két jegyet!.. Ezt csinálja utánam Fanfan!

Kellemetlen találkozás

— Bácsi kérem, van még két jó jegyem a következő előadásra!
— Menj a fenébe öcsém, nem látod, hogy én is jegyüzér vagyok?!

Csipkerózsa születése és halála

Meseországban egy költő
Egyre azon kesereg:
Miért nem ad a sors neki
Egy parányi gyereket?

Alkotóházba vonult hát
A várvavárt gyerekért,
Ott azután meg is szülte.
Dióhéjba belefért.

Meghívták a tündéreket,
Mind, kiket ez illetett,
Nézzék meg a bölcsőjében
A művé vált ihletet.

Meghajolt a kócos költő
Mind a tündérek előtt:
„Csipkerózsa lesz a címe,
Tartsunk hát keresztelőt!"

Karjába vette a költő
Reménykedve, boldogan,
Midőn az ajtó kitárult
S egy bősz tündér berohant!

„Ki és hogyan követte el
Ezt a szörnyű nagy hibát?
Nem hívták meg a főtündért,
Pont a dramaturgiát!"

S már nézi is a főtündér,
Jaj, gúnyos a mosolya!
„Nem sikerült ez a gyerek!
Nem engedem így tova!

Ez a feje? Mért ily kerek?
Hisz ez túlsematikus!
Túl rózsás az egész gyerek!
Apja nem volt patikus?

És itt alul a... probléma
Nem elég mély... gondolom,
És nem elég tipikus sem
Bizonyos főbb pontokon!

Meg a név is! „Csipkerózsa"!
Mélységesen helytelen!
Műfajzavar! Vers, vagy próza?
Előttem is rejtelem.

Mért van neki pont kék szeme?
Ez hamis romantika!
S a kis hasa mért nincs tele?
Könnyelműség, vagy hiba?"

S a főtündér hangja harsan
Mint ki holtat költöget.
„Vidd innen a kölyköt gyorsan,
Vidd innen a kölyködet!"

Sír a költő. És megenyhül
A főtündér. „Akarod?
Legyen hát a kedved szerint,
Én nem tartok haragot.

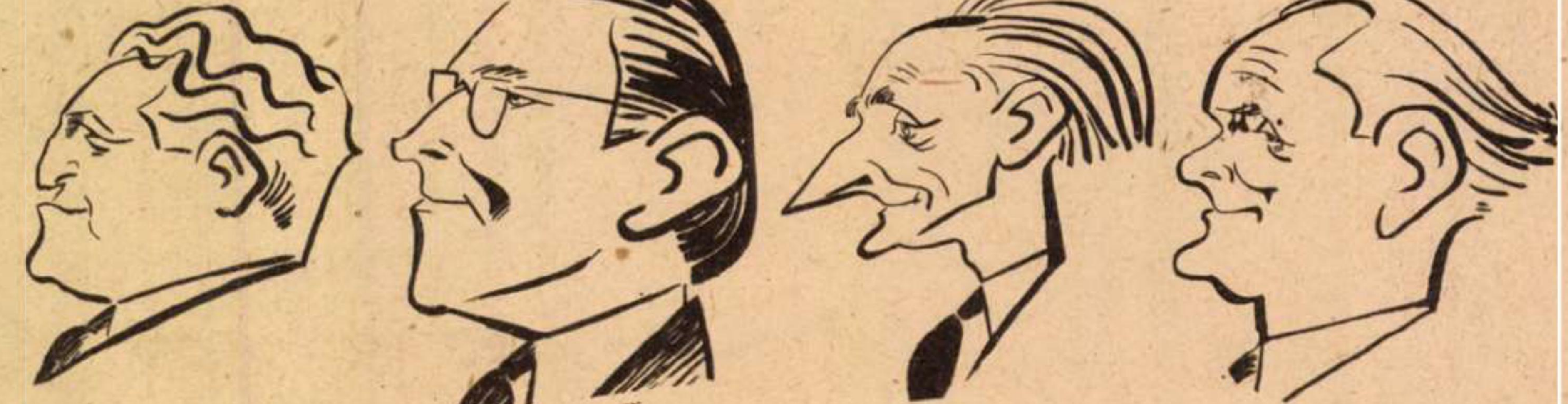
Épp ezért csak egész enyhén
Szabom az ítéletet.
Napoljuk el a gyereket.
Muzsa legyen véletek!"

Csipkerózsa tehát élhet.
Épp csak alszik szüntelen.
Akták között. Múlnak évek,
Arca immár színtelen.

Ma is alszik Csipkerózsa.
Hol keressük a hibást?
Szegény gyermek... Alva veszté
El az aktualitást...

Fedor Ágnes

A Német Demokratikus Köztársaság kulturális delegációjának négy tagja

RUDOLF BERNSTEIN a Progress-Film igazgatója, a delegáció vezetője — GERHARD BOSSE a Bosse-vonósnégyes vezetője — OSKAR NERLINGER professzor, festőművész — HEINRICH ALLMEROTH a berlini Állami Opera intendánsa

(Sándor Károly rajzai)